

የዕቃዎች የሥራት ሀገር አወሳሰን

መመሪያ ቁጥር 157/2013

ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

መጋቢት 2010 ዓ.ም

የንግድ ስምምነት ለማይመለከታቸው የገቢና ወጪ ዕቃዎች የሥራት ሀገር ለመወሰን፣ ዕቃዎች ላይ የተጣለውን የጉምሩክ ቀረጥና ታክስ ለማስከፈል፣ ለሥራት ሀገር ምልክቶች እና መለያዎች አጠቃቀም፣ የሀገር ውስጥ ኢንዱስትሪዎች ፍትህዊ ያልሆነ ውድድር እንዳይደርስባቸው ተገቢውን ከለላ ለማድረግ፣ የገቢና ወጪ የንግድ ዕቃዎች ስታትስቲካዊ መረጃ ለመያዝ በማስፈለጉ፣

በጉምሩክ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ወደ ሀገር የሚገቡ ዕቃዎች ወይም የእነዚህ ዕቃዎች ማሸጊያ የተሠሩበትን ሀገር የሚያስረዳ መግለጫ አሠራር የሚመለከት ዝርዝር መመሪያ ማውጣት በማስፈለጉ፣

የባለሥልጣኑ የሥራ ክፍሎች እና ሠራተኞች ተግባርና ኃላፊነት እንዲሁም የአስመጪዎችና ላኪዎች መብቶችና ግዴታዎችን በግልጽ ማስቀመጥ በማስፈለጉ፣

በጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 አንቀጽ 107 ንዑስ አንቀጽ (4) እንዲሁም በአንቀጽ 180 ንዑስ አንቀጽ (2) በተሰጠው ሥልጣን መሰረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የዕቃዎች የሥራት ሀገር አወሳሰን መመሪያ ቁጥር 157/2013 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር ለዚህ መመሪያ አፈፃፀም ከታች የተዘረዘሩት ቃላት የሚከተሉት ትርጓሜዎች ተሰጥቷቸዋል።

- 1) “የሥራት ሀገር” ማለት አንድ ዕቃ የተሰራበት፣ የተመረተበት፣ የበቀለበት ወይም የተገኘበት ሀገር ሲሆን የዕቃዎች የመጨረሻ መሰረታዊ የምርት ሥራ የተካሄደበትን ወይም የኢኮኖሚያዊ እሴት ጭማሪ የተደረገበትን ሀገር ይጨምራል።
- 2) “መሠረታዊ ለውጥ” ማለት በተጣጣመ የሸቀጦች አሰያየም ሥርዓት የሸቀጦች አመዳደብ ደንብ መሠረት የመጨረሻው ምርት የታሪፍ አንቀፅ ከምርት ግብዓቱ የታሪፍ አንቀጽ የተለየ ሲሆን ነው።
- 3) “ልዩ የውጭ ገበያ ዕድል” ማለት በኢኮኖሚያቸው የፍጥነት ማደግ ላይ ላሉትና

ወደጋላ ለቀሩት ሀገራት የውጭ ንግዳቸውን ለማበረታታት እንዲችሉ የሰጡት የኮታና ቀረጥ ነፃ የውጭ ንግድ ዕድል ነው።

- 4) “አምራች” ማለት የሀገር ውስጥ ወይም የውጭ ጥሬ ዕቃ ተጠቅሞ ምርት በማምረት ወይም በጥሬ ዕቃ ደረጃ ለውጭ ገበያ የሚያቀርብ ነው።
- 5) “የዕቃዎች የሥራት አገር መግለጫ” ማለት ዕቃው የተሠራበትን ወይም በተፈጥሮ የተገኘበትን አገር የሚያመለክት ሲሆን ከሰርቲፊኬቱ በተጨማሪ በዕቃው ወይም በዕቃው ማሸጊያ ላይ በግልጽ የተፃፈ መግለጫ ማለት ነው።
- 6) “የሥራት አገር የምስክር ወረቀት” ማለት አንድ ዕቃ ስለተመረተበት ወይም ሥለተገኘበት አገር ትክክለኛነት ሥልጣን ባለው አካል የሚሰጥ ማረጋገጫ ሰነድ ነው።
- 7) “ኢትዮጵያ ንግድ ስምምነት ካደረገችባቸው ሀገራት ውስጥ የተመረቱ ዕቃዎች” ማለት ኢትዮጵያ ንግድ ስምምነት ባደረገችባቸው ሀገራት ስምምነቶች የተቀመጠውን የሥራት ሀገር መስፈርት የሚያሟሉ ምርቶች ናቸው።
- 8) “ኢትዮጵያ ንግድ ስምምነት ያደረገችባቸው ሀገራት የሥራት አገር አወሳሰን ፕሮቶኮል” ማለት አንድ ዕቃ ኢትዮጵያ የነፃ ንግድ ስምምነት ባደረገችባቸው ሀገራት የተመረቱ መሆናቸውን ለማረጋገጥ የተዘጋጀ ደንብና አስራር ማለት ነው።
- 9) “አዋጅ” ማለት የጉምሩክ አዋጅ ቁጥር 859/2006 ነው።
- 10) በዚህ መመሪያ ትርጉም ያልተሰጣቸው ሌሎች ቃላት እና ሀረጎች በአዋጁ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ።

3. የተፈፃሚነት ወሰን፤

ይህ መመሪያ ወደ አገር ውስጥ በሚገቡ ገቢ ዕቃዎች እና ከአገር በሚወጡ ወጪ ዕቃዎች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል። ሆኖም ለንግድ የማይውሉ የግል መገልገያ ዕቃዎችን አይጨምርም።

ክፍል ሁለት

የዕቃዎች የሥራት አገር አወሳሰን

4. የንግድ ስምምነት የማይመለከታቸው ዕቃዎች የሥራት ሀገር አወሳሰን መስፈርቶች

- 1) አንድ ዕቃ በአንድ አገር ተመረተ ወይም ተሰራ የሚባለው ከሚከተሉት የሥራት አገር መወሰኛ መስፈርቶች (origin criteria) አንዱን ሲያሟላ ነው።

(ሀ) ዕቃው በአምራቹ አገር ውስጥ ሙሉ በሙሉ የተመረተ ወይም የተገኘ ሲሆን፤

(ለ) ዕቃው በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ከሌላ አገር የተጣጠመ ግንባታዎችን በመጠቀም

የተመረተ እና የምርት ሂደቱ በምርት ግብዓቶቹ ላይ መሠረታዊ ለውጥ ያመጣ ከሆነ፤

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) ለተደነገገው አፈፃፀም ሲባል በአንድ አገር ውስጥ ሙሉ በሙሉ የተመረቱ ወይም የተገኙ ተደርገው ይወሰዳሉ፤

(ሀ) ከአንድ አገር መሬት ወይም የባህር ወለል ተቆፍረው የወጡ ማዕድናት፤

(ለ) በአንድ አገር ውስጥ የተመረቱ የእርሻ ምርቶች፤

(ሐ) በአንድ አገር ውስጥ የተወለዱና ያደጉ እንስሳትና ተዋዕኦቻቸው፤

(መ) ከአደንና ከዓሳ ማስገር ሥራ የተገኙ የምርት ውጤቶች፤

(ሠ) ከአንድ አገር የባህር ክልል ውጪ የአገሩን መርከብ በመጠቀም ከዓሳ ማስገር እና ሌሎች ከባህር የተገኙ የምርት ውጤቶች፤

(ረ) ከላይ በፊደል ተራ “ሠ” የተጠቀሱትን የምርት ውጤቶች ብቻ እንደ ግብዓት በመጠቀም የተመረቱ ምርቶች፤

(ሰ) በአንድ አገር ውስጥ አገልግሎት ላይ ውለው የነበሩ አሮጌ ውዳቂ ዕቃዎች፤

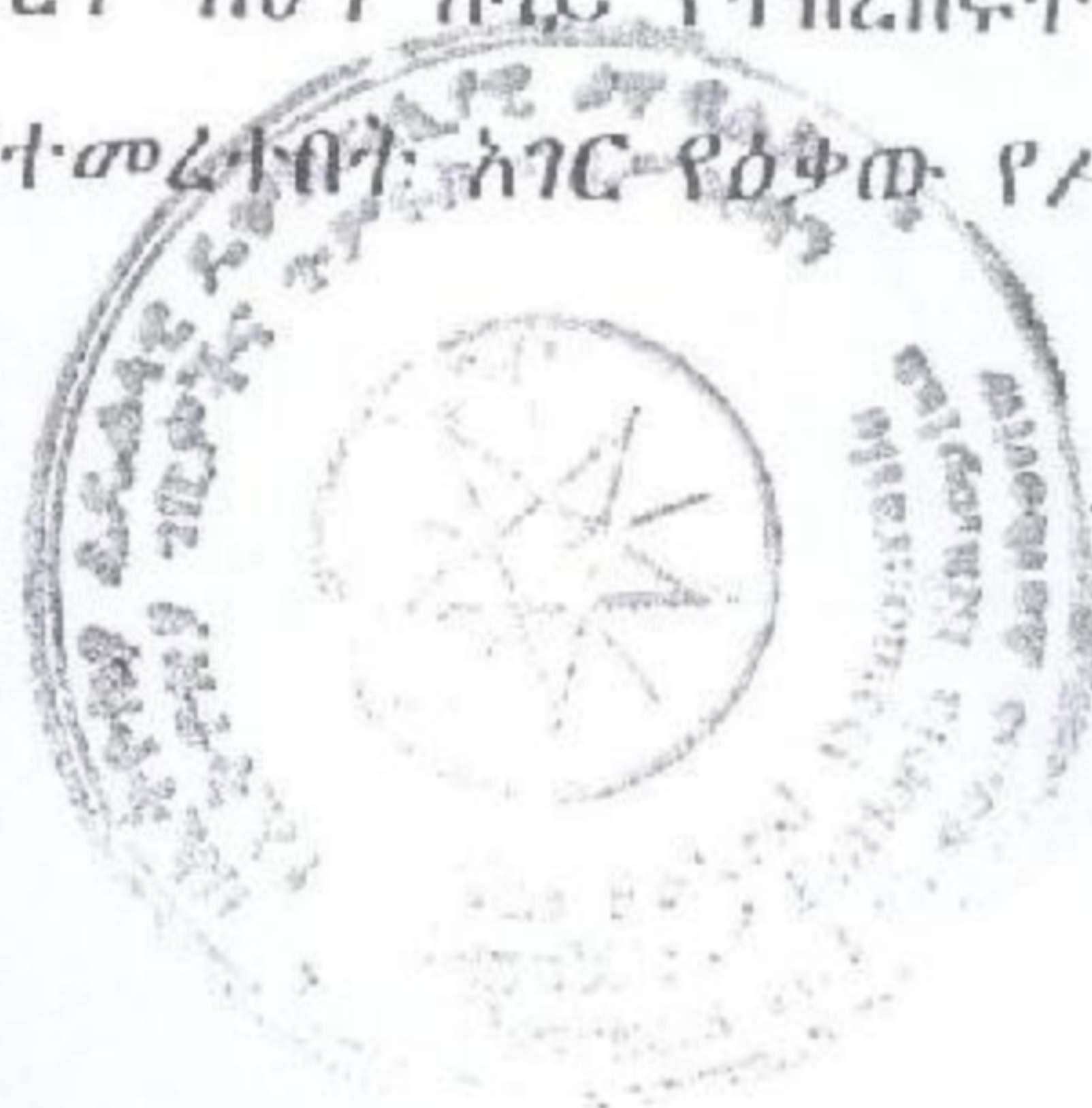
(ሸ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ከፊደል ተራ “ሀ” እስከ “ሰ” የተጠቀሱትን በመጠቀም በአንድ አገር የተመረቱ ምርት፤

3) የዕቃው የሥራት አገር ሲወሰን፤ ከዕቃው ጋር አብረው የሚሸጡ፤ ዓይነትና ብዛታቸው ለዕቃው መደበኛ ሥራ አስፈላጊ የሆኑ አክሰሰሪዎች፤ መለዋወጫዎች፤ የዕጅ መሣሪያዎችና ስለዕቃው አጠቃቀም መመሪያ ወይም መረጃ የሚሰጡ ማቴሪያሎች ከዕቃው ጋር ተመሳሳይ የሥራት አገር እንዳላቸው ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

4) ዕቃውን በአንድ ጊዜ ለማንጓዝ ወይም ዕቃውን ሙሉ ለሙሉ አንድ ጊዜ ለማምረት የማይቻል በመሆኑ ምክንያት ዕቃው ሳይገጣጠም ወይም ተበታትኖ ከአንድ በላይ በሆነ ጭነት ወደ አገር እንዲገባ የተደረገ ከሆነ፤ ወይም በዕቃው አስመጪ ጥያቄ አንድ ዕቃ እንደሆነ ተደርጎ ይወሰዳል፡፡

5) የዕቃው የሥራት አገር ሲወሰን የዕቃው ማሸጊያና የማሸጊያ ማቴሪያል እና ኮንቴይነር ከግምት ውስጥ አይገቡም፤ ከያዙት ዕቃ ጋር ተመሳሳይ የሥራት አገር እንዳላቸው ተደርጎ ይወሰዳል፡፡ ሆኖም ለጉምሩክ ቀረጥ ሲባል ዕቃውና ማሸጊያው ተለያይተው የሚታዩ ከሆኑ፤ የማሸጊያ ማቴሪያሉ የሥራት አገር ተለይቶ ሲወሰን ይችላል፡፡

6) ዕቃው በአለም አቀፍ ድርጅት ፈቃድ ስር የተመረተ ከሆነ ከላይ የተዘረዘሩትን የሥራት አገር አወሳሰን ደንቦች የሚያሟላ እስከሆነ ድረስ የተመረተበት አገር የዕቃው የሥራት አገር ይሆናል፡፡

7) ወደ አገር ውስጥ የገባው ወይም የሚገባው ዕቃ የሥራት አገር ከላይ በተዘረዘሩት የሥራት አገር አወሳሰን ደንቦች መሰረት የተወሰነ መሆኑን የማረጋገጥ ሃላፊነት የአስመጪው ይሆናል።

5. የዕቃዎች የሥራት አገርን ለመወሰን ግምት ውስጥ የማይገቡ ሁኔታዎች

1) የዕቃው የሥራት አገር ሲወሰን፣ ዕቃውን ለማምረት ጥቅም ላይ የዋሉ የኤሌክትሪክ ኃይል፣ ነዳጅ፣ የማምረቻ ህንፃና መሣሪያ፣ የደህንነት መጠበቂያ መሣሪያዎችን ጨምሮ፣ ማሽኖች እና የዕጅ መሣሪያዎች መጨረሻ ላይ የዕቃው አካል የማይሆኑ በመሆኑ የሥራት አገር ለመወሰን ከግምት ውስጥ አይገቡም።

2) የሚከተሉት የሥራ ሂደቶች የታሪፍ አመዳደብ ለውጥ የሚያስከትሉ ሆኑም አልሆኑም ወደ አገር ውስጥ የገቡ ዕቃዎች የሥራት አገር ለመወሰን ከግምት ውስጥ አይገቡም፤

(ሀ) በምርት ማጓጓዝ ወይም ከምችት ወቅት ምርቱን ባለበት ሁኔታ ለማቆየት የሚከናወኑ ተግባራት፤

(ለ) የዕቃዎችን የማጓጓዝ ሂደት ለማቀላጠፍ ሲባል የሚከናወኑ ተግባራት፤

(ሐ) ዕቃዎችን ለማሸግ ወይም ለሽያጭ ለማዘጋጀት ሲባል የሚከናወኑ ተግባራት፤

(መ) ዕቃዎችን በአየር የማናፈስ፣ የማስጣት፣ የማድረቅ፣ የማቀዝቀዝ፣ የተበላሹ

ክፍሎችን የመቀየር፣ ማለስለሻ የመቀባት ወይም ዝገት የማስወገድ፤

ተፍጥሮአዊ ሁኔታዎች በዕቃው ላይ ጉዳት እንዳያደርሱ ቀለም የመቀባት፤

የማጠብ፣ የማጽዳት፣ የማበጠር፣ የመፈተግ፣ የመለየት፣ የመመዘን፤

የመሞከር፣ የመለካት፣ የማሸግ፣ እሽጎችን የመፍታትና መልሶ የማሸግ፤

የመከፋፈል፣ ምልክት የማድረግ፣ በውሃ ወይም በሌላ ፈሳሽ ነገር አያያዝ

ማድረግ፣ በጨው የመንከር፣ የመላጥ፣ የመከካት፣ የመውቃት እና የእንስሳት

እርድ የመሳሰሉ ቀላል ሂደቶች ክንውን፤

(ሠ) የተሟላ የምርት ውጤት ለማስገኘት የሚከናወን ቀላል የመገጣጠም ሥራ፤

(ረ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ከ1 አስከ 5 የተዘረዘሩትን የሥራ ሂደቶች

በማጣመር የሚከናወን ማንኛውም የሥራ ሂደት።

ክፍል ሶስት

ስለዕቃዎች የሥራት ሀገር ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት

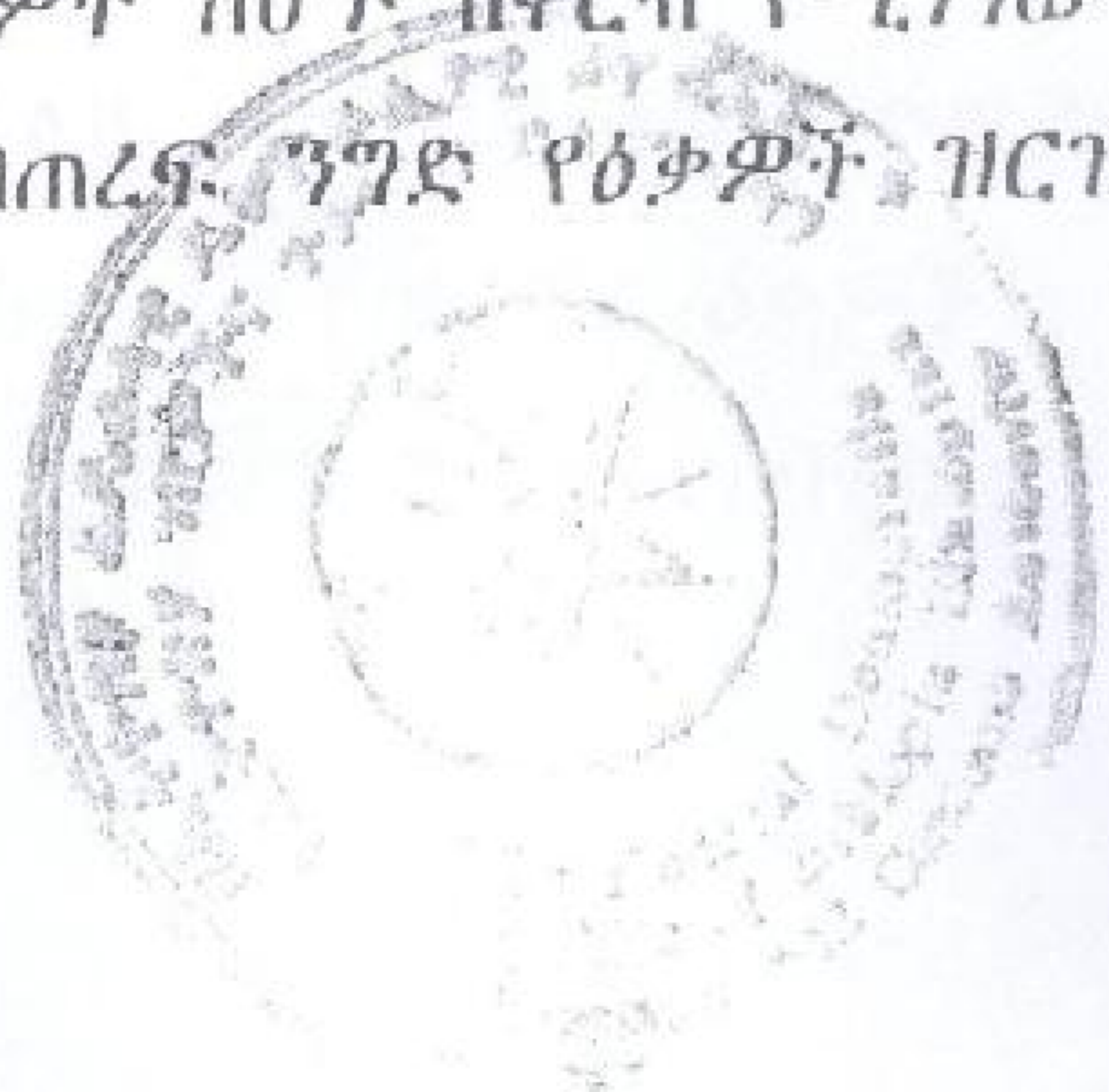
6. የንግድ ስምምነት የማይመለከታቸው የገቢ ዕቃዎች የሥራት አገር ሠነድ ስለማጣራት እና ስለማረጋገጥ

- 1) ገቢ ዕቃዎች የሥራት አገር ደንቦችን አሟልተው በአንድ አገር ውስጥ መመረታቸውን ለማረጋገጥ፣ አስመጪው በላኪው አገር ሥልጣን በተሰጠው አካል የተረጋገጠ፣ የተፈረመ እና ማህተም የተደረገበት የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰነድ ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት፤
- 2) ባለሥልጣኑ ወደ አገር የገባው ዕቃ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሠርተፊኬት ሲቀርብለት በዕቃው የሥራት አገር ላይ ጥርጣሬ ካለው ከአስመጪው ወይም ከወኪሉ ድርጅት፣ ተጨማሪ ማስረጃዎች እንዲቀርብለት መጠየቅ ይችላል፤
- 3) ባለሥልጣኑ በዕቃው የሥራት አገር ላይ ጥርጣሬ ሲኖረው ጉዳዩ የመጨረሻ ውሳኔ እስከሚሰጠው ድረስ አስፈላጊውን ዋስትና በመያዝ እንደ አግባብነቱ ናሙና በማስቀረት ዕቃውን መልቀቅ ይችላል፤
- 4) በሰርተፊኬቱ ላይ የሚታዩ ጥቃቅን የጽህፈት ግድፈቶች ሰርተፊኬቱን ዋጋ ላያሳጣው የሚችል ሲሆን ከሌሎች ተዛማጅ ሰነዶች ጋር ተገናዝቦ እንዲወሰን ይደረጋል።

7. ለጠረፍ ንግድ የሚያገለግል ልዩ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬት

የጠረፍ ንግድን ለማሳደግ ከጎረቤት አገሮች ጋር በተደረሰ ስምምነት መሠረት ልዩ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬት እንዲቀርብ የተወሰነ እንደሆነ በሚከተለው ሁኔታ ተፈፃሚ ይደረጋል።

- 1) ልዩ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬቱ ቅርበት ባለው ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ጣቢያ እንዲወጣ ይደረጋል።
- 2) በጠረፍ ንግድ የተሰማራ ማንኛውም ሰው በጠረፍ ንግድ የተዘጋጀውን ልዩ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬት በመሙላት ከደጋፊ ሰነዶች ጋር በቅርብ ለሚገኝ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ጣቢያ ማቅረብ አለበት።
- 3) ከኢትዮጵያ ወደ ጎረቤት አገር የሚላኩ ዕቃዎች ከሆኑ በቅርብ የሚገኘው የጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ጣቢያ ዕቃዎቹ በጠረፍ ንግድ የዕቃዎች ዝርዝር ውስጥ

የተካተቱ መሆናቸውን እና የሥራት አገር መስፈራቶችን የሚያሟሉ መሆናቸውን በማረጋገጥ በሠርተፊኬቱ ላይ ፊርማ እና ማህተም ማድረግ አለበት፡፡

- 4) ከግራቤት አገር ወደ ኢትዮጵያ በጠረፍ ንግድ ላይ በተደረሰ ስምምነት መሠረት ዕቃዎች ሲገቡ፣ በቅርብ የሚገኘው የጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ጣቢያ በጠረፍ ንግድ የሥራት አገር ማረጋገጫ ሠርተፊኬቱ ላይ የተዘረዘሩት ዕቃዎች በጠረፍ ንግድ የዕቃዎች ዝርዝር ውስጥ የተካተቱ መሆናቸውን ያረጋግጣል፡፡
- 5) ከግራቤት አገሮች በሚመጣው የሥራት አገር ማረጋገጫ ሠርተፊኬት ላይ የተፈረመው ፊርማ እና ማህተም የላኪው አገር ሥልጣን የተሰጠው አካል የፊርማ እና የማህተም ናሙና ጋር አንድ ዓይነት መሆናቸውን ያረጋግጣል፡፡

ክፍል አራት

ስለ የዕቃዎች የሥራት አገር መግለጫ አሠራር

8. የሥራት ሀገር መግለጫ የማድረግ ግዴታ፡

- 1) በዚህ መመሪያ አባሪ ዝርዝር ውስጥ ያልተካተቱ ማናቸውም ወደ አገር የሚገቡ ዕቃዎች እና/ወይም ማሽኒያዎቻቸው የተሰሩበትን አገር የሚያሰረዳ መግለጫ በቀላሉ ሊፋቅ፣ ሊነሳ እና ሊለወጥ በማይችል መልኩ በአንግሊዘኛ ቋንቋ መጻፍ አለበት፡፡
- 2) በዚህ መመሪያ አባሪ የተዘረዘሩት ዕቃዎች እና ክታች የተዘረዘሩት ዕቃዎች የሥራት አገር መግለጫ የማድረግ ግዴታ የለባቸውም፡፡

(ሀ) ወደ ኢትዮጵያ ከመግባታቸው በፊት ያገለገሉ ዕቃዎች፤

(ለ) ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ የፕሮጀክት ዕቃዎች ፤

(ሐ) አሮጌ ቁርጥራጭ እና ውዳቂ ዕቃዎች፤

(መ) ወደ ውጪ አገር የተላኩ የኢትዮጵያ ሥራት ዕቃዎች ተመልሰው ሲመጡ፤

(ሠ) ዕቃ ታሽጎባቸው ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ፤ የያዙት ዕቃ ጥቅም ላይ ከዋለ

በኋላ የሚወገዱ የተለመዱ ማሽኒያዎችና መያዣዎች

(ረ) የወጪ ንግድ ማበረታቻ ተጠቃሚ የሆኑ ድርጅቶች የሚያስገቧቸው ጥሬ ዕቃዎች፤

(ሰ) ከውጪ በሚያስገቡዋቸው ጥሬ ዕቃዎች ላይ መሰረታዊ ለውጥ የሚያመጣ ሥራ የሚሰሩ አምራች ድርጅቶች የሚያስመጡዋቸው ጥሬ ዕቃዎች፤

በማሽኒያው ላይ የሥራት አገር መግለጫ የማድረግ ግዴታ የለባቸውም፡፡

9. የሥራት ሀገር ምልክት የሚደረግባቸው ማሸጊያዎች፡

- 1) በተጣጣሙ የሸቀጦች አሰያየም ሥርዓት አጠቃላይ የታሪፍ አተረጓጎም ደንብ 5 (ለ) መሰረት እንደገና ጥቅም ላይ እንዲውሉ ዲዛይን የተደረጉ ወይም እንደገና ጥቅም ላይ ሊውሉ የሚችሉ ማሸጊያዎችና መያዣዎች
- 2) የጠቅላላውን ዕቃ ዓይነተኛ ተግባር የሚወስኑ ከሆነ በአጠቃላይ የታሪፍ አተረጓጎም ደንብ 5 (ሀ) መሰረት እንደገና ጥቅም ላይ የሚውሉ ማሸጊያዎችና መያዣዎች፤
- 3) ለጉምሩክ ቀረጥ ሲባል ዕቃውና ማሸጊያው ተለያይተው የሚታዩ ሲሆን፤ የማሸጊያ ማቴሪያሉ የሥራት አገር ተለይቶ ሊወሰን ይችላል፤
- 4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተቀመጠው ተግባራዊ በማይሆንበት ጊዜ የማሸጊያ ማቴሪያሉ የዕቃው አካል ተደርጎ ይወሰዳል፤ የዕቃው የሥራት አገር ሲወሰንም በዚህ ላይ በመመስረት ይሆናል፤
- 5) ዕቃዎችን ለማንጓዝ እና በጊዜያዊነት ለማከማቸት የሚያገለግሉ ተመላሽ ኮንቴይነሮች ተመልሰው ከአገር ካልወጡ ለሥራት አገር አወሳሰን በውስጣቸው ከታሸጉት ዕቃዎች የተለዩ ሆነው ይቆጠራሉ/ይወሰዳሉ፤
- 6) የአስመጪው አድራሻ የተጻፈባቸው ወደ ሀገር ውስጥ የሚገቡ ማሸጊያዎችና መያዣዎች ላይ የዕቃዎቹ የሥራት ሀገር ምልክት በማያሳስት ሁኔታ በማሸጊያዎችና መያዣዎች ላይ በግልጽ ተለይቶ መደረግ አለበት፡፡

10. ተቀባይነት ያለው የሥራት አገር አገላለጽ

- 1) በዕቃው ወይም በዕቃው ማሸጊያ ላይ የሚደረገው የሥራት አገር መግለጫ በተለመደው አገላለፅ መሆን የሚገባው ሲሆን የአገሮች አህዕሮተ ጽሁፎች የአገሩን ሥም በማያሳስት የሚያመለክቱት መሆን አለበት፡፡
- 2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ ቢኖርም ቅፅላዊ ወይም የሥም ገላጭ መልክ ያላቸው የአገር ሥም አገላለጾች እንደ ትክክለኛ የሥራት አገር አገላለፅ ተቀባይነት የሚኖራቸው ቅፅላዊ አገላለፁ የዕቃውን ዝርያ ለማመልከት ከሌሎች ቃላት ጋር የተቀመጠ ካልሆነ ነው፡፡
- 3) በዕቃው ወይም በማሸጊያው ላይ የአገር ሥም ብቻ መጥቀስ ወይም ከአገሩ ሥም በፊት mode፣ design ወይም style የማስገባት ዓይነት አገላለፅ፤ በዕቃው ወይም በማሸጊያው ላይ አግባብ ያለው የሥራት አገር መግለጫ እንዳልተደረገበት ተደርጎ ይቆጠራል፡፡

11. የዕቃዎች የሥራት አገር መግለጫ ተቀባይነት የሚያገኘው

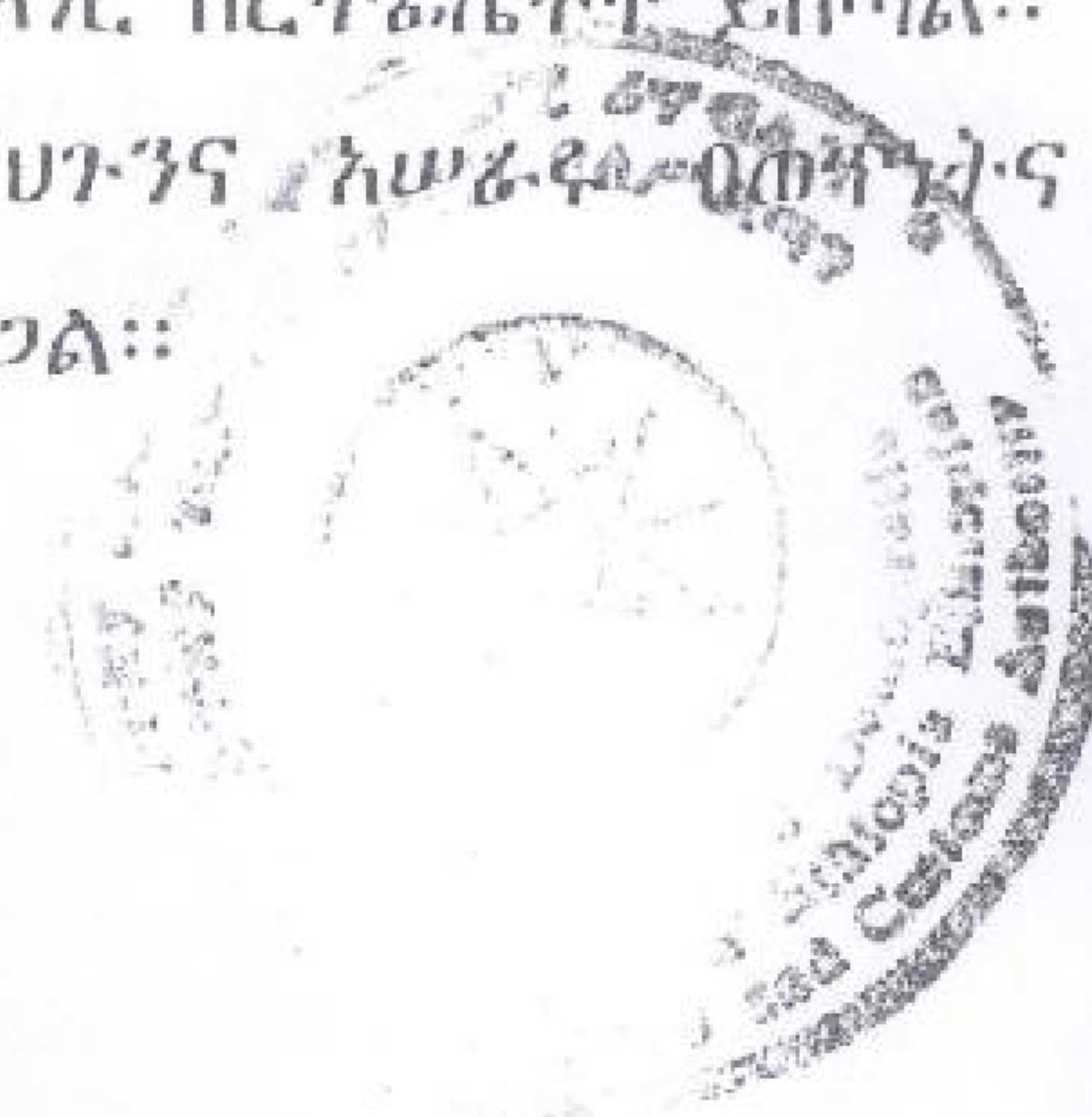
- 1) የሥራት ሀገር መግለጫ በዕቃው ወይም በማሸጊያው ሳይጠፋ የመጨረሻ ገዢ እጅ እስኪገባ ድረስ መቆየት የሚችል ከሆነ፤
- 2) የሥራት ሀገር መግለጫው በወረቀት ስቲክሮች ላይ ተጽፎ በዕቃው ላይ የሚለጠፍ ከሆነ በግልጽ በሚታይ ቦታ ላይ መለጠፍና ለክምችትና ለዕይታ በሚቆይበት ጊዜ እና ለመጨረሻ ገዢ እጅ እስኪደርስ ድረስ ሆን ተብሎ እንዳይላጥ ወይም እንዳይጠፋ ሆኖ በዕቃው ላይ ሊቆይ በሚችል ሁኔታ የተለጠፈ ከሆነ፤
- 3) የሥራት ሀገር መግለጫውን ለማድረግ ካርድ ጥቅም ላይ የሚውል ከሆነ በግልጽ በሚታይ ቦታ ላይ የሚታሰር እና ለመጨረሻ ተጠቃሚ እስኪደርስ በዕቃው ላይ መቆየት የሚችል ከሆነ፤
- 4) ለዚህ አንቀጽ አፈፃፀም “የመጨረሻ ገዢ” ማለት
(ሀ) ዕቃው ወደ ሀገር ውስጥ በገባበት ሁኔታ በኢትዮጵያ ውስጥ መጨረሻ ላይ የሚገዛው ወይም የሚረከበው ሰው፤
(ለ) ከውጪ የገባው ዕቃ በምርት ግብዓትነት የሚያገለግል ከሆነና ዕቃው በምርት ሂደት መሰረታዊ ለውጥ እንዲያመጣ ያደረገ አምራች፤
(ሐ) ዕቃው ኢትዮጵያ የንግድ ስምምነት ካደረገችባቸው ሀገራት የመጣ ከሆነ እና በስምምነቶቹ የተቀመጠውን የሥራት ሀገር መስፈርት የሚያሟላ አምራች ነው፡፡

ክፍል አምስት

የሥራ ክፍሎች ተግባርና ኃላፊነት

12. የዋጋ ትመናና ታሪፍ ምደባ አሰራር ድጋፍ ዳይሬክቶሬት ተግባርና ኃላፊነት፡-

- 1) በአዋጁና በዚህ መመሪያ መሠረት አስፈላጊው አሠራር እንዲዘረጋ በማድረግ በወጥነት እንዲፈጸም ያደርጋል፡፡
- 2) በተለያዩ ወቅት ኢትዮጵያ የምታደርጋቸውን የንግድ ስምምነቶችና የሥራት አገር አወሳሰን ደንቦች በመቀበል ለተግባራዊነቱ ለሚመለከታቸው ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች እና አካላት እንዲደርሳቸው ያደርጋል፡፡
- 3) በዋና መ/ቤት ሊሰጡ የሚገባቸው የሥራት አገር ሰርተፊኬቶች ይሰጣል፡፡
- 4) በሁሉም የጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ሀገንና አሠራሩ በወጥነትና በአግባቡ ተግባራዊ ስለመሆኑ ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል፡፡

- 5) ከጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ወይም ከተገልጋዮች ለሚቀርቡ ጥያቄዎች በጥናት የተመሠረተ ምላሽ ይሰጣል።
- 6) ከተለያዩ አገራት በሥራት አገር አሠራርና አወሳሰን ዙሪያ ለሚቀርቡ ጥያቄዎች ምላሽ ይሰጣል።
- 7) የመረጃ ጥናት (Statistics) በማደራጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል።

13. የጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ተግባር እና ኃላፊነት

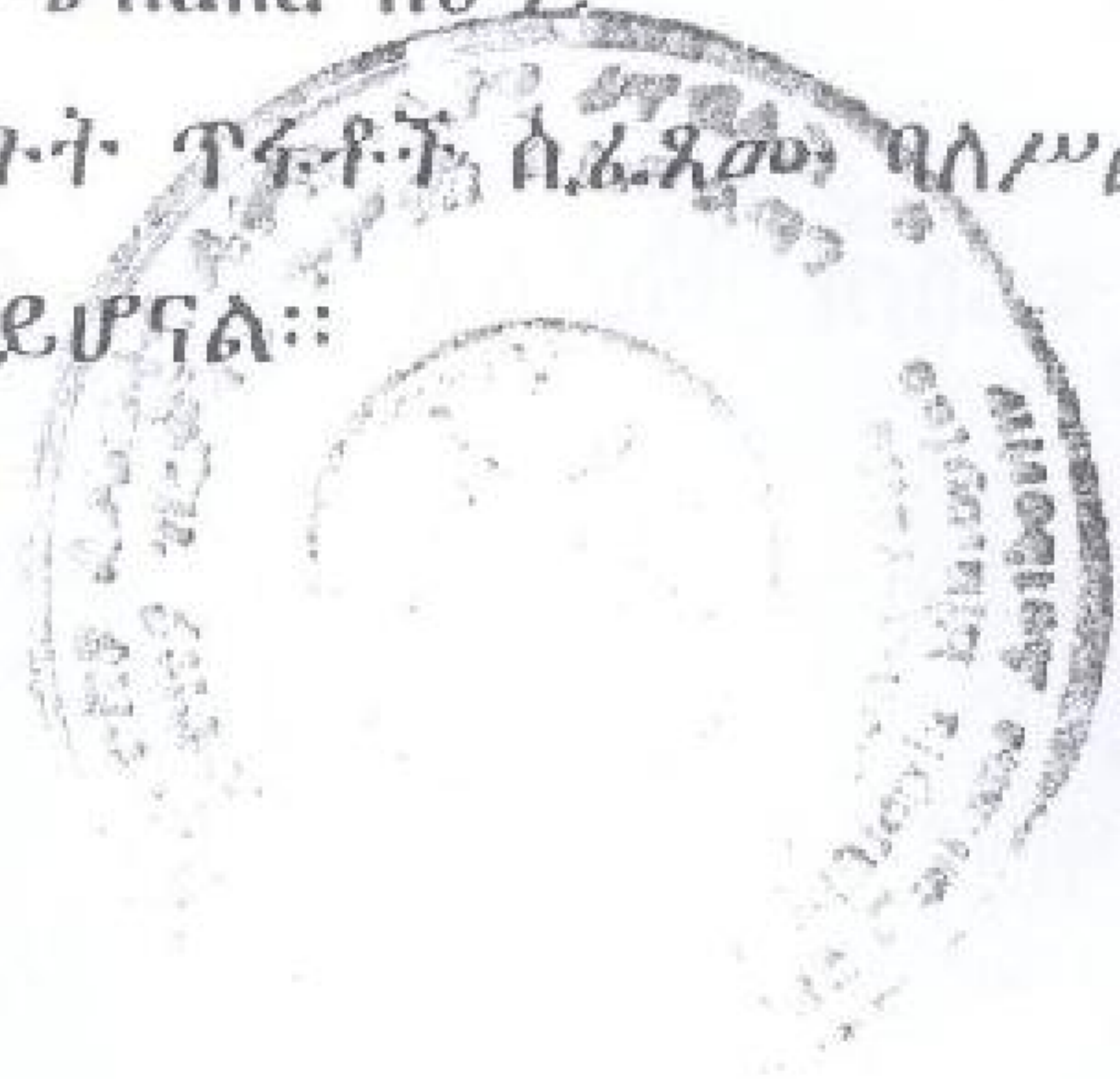
- 1) በህጉ እና በተዘረጋው አሠራር መሠረት የሚቀርቡ ዕቃዎችን የሥራት አገር በትክክል መቅረቡን ወይም መገለፁን የማጣራት፣ ተጨማሪ ማስረጃ የመጠየቅ፣ የመወሰን እና እርምጃ የመውሰድ ሥራዎችን በአግባቡ ይፈጽማሉ።
- 2) በቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ሊሰጡ የሚገባቸውን የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬቶች ይሰጣሉ።
- 3) ከዋና መ/ቤት ወይም ከተገልጋዮች ለሚቀርቡ ተያያዥ ጥያቄዎች በጥናት የተመሠረተ ምላሽ ይሰጣሉ።
- 4) የመረጃ ጥናት (Statistics) በማደራጀት ለዋና መ/ቤት ያስተላልፋሉ።

ክፍል ስድስት

**በዕቃዎች ሥራት አገር ማረጋገጫ ሰነድ ወይም አገላለጽ ዙሪያ
የሚያጋጥሙ ጥፋቶችና የሚወሰዱ ህጋዊ ዕርምጃዎች**

14. የዕቃዎች ሥራት አገር ጥፋቶችና የሚወሰዱ ህጋዊ ዕርምጃዎች፡

- 1) የሚከተሉት የዕቃዎች የሥራት አገር አገላለጽ ጥፋቶች ተደርገው ይወሰዳሉ፡
 - (ሀ) ለጉምሩክ ሥነ-ሥርዓት በቀረበ የዕቃ ዲክላራሲያን ላይ ወይም በሥራት አገር ማረጋገጫ ሰነድ ላይ ከተገለፀው የዕቃው ሥራት አገር ባለሥልጣን በሚያደርገው የዕቃው አካላዊ ፍተሻ የሚገኘው የዕቃው የሥራት አገር መግለጫ ጋር ልዩነት ያለው ከሆነ፤
 - (ለ) የቀረበው የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ወይም ደጋፊ መረጃዎችና የሰነድ ማስረጃዎች የተሳሳተ ወይም የተጭበረበረ ከሆነ፤
- 2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ላይ የተደነገጉት ጥፋቶች ሲፈጸሙ ባለሥልጣኑ ያወጣው የአስተዳደራዊ መመሪያ ተግባራዊ ይሆናል።

15. የሥራት አገር ልዩነት በሚከሰትበት ጊዜ

- 1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 10 ከተቀመጠው አግባብ ውጪ በዕቃው እና በማሸጊያው ላይ የተገለፀው የሥራት አገር መግለጫ የተለያየ ከሆነ በዕቃው ላይ ያለው መግለጫ ተወሰዶ ከቀረቡት የሥራት አገር ማረጋገጫ ሰርተፊኬትና ደጋፊ ሰነዶች ጋር በማመሳከር ይወሰናል፤ ማሸጊያው ወይም መያዣው እንዲወገድ ይደረጋል።
- 2) በዕቃው ወይም በማሸጊያው ላይ የዕቃው የሥራት አገር መግለጫ ያልተገኘ ከሆነ እና ዕቃው በዚህ መመሪያ አባሪ ያልተካተተ ከሆነ በአዋጁ መሠረት ይስተናገዳል።
- 3) በዕቃው ወይም በማሸጊያው ላይ የዕቃው የሥራት አገር መግለጫ ያልተገኘ ከሆነ እና ዕቃው በአባሪ የተካተተ ከሆነ የሥራት አገር ልዩነት እንደሌለው ተቆጥሮ የቀረበውን የሥራት አገር ሰርተፊኬት እና ደጋፊ ሰነዶችን በማመሳከር ይወሰናል።

ክፍል ሰባት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

16. በልዩ ሁኔታ መስተንግዶ ስለመስጠት

እስመጨው በጽሁፍ በሚያቀርበው አሳማኝ ምክንያት የሥራት አገር የምስክር ወረቀት በወቅቱ ማቅረብ ካልቻለ የጉምሩክ ዲክላራሲያን አፈፃፀምን ለመወሰን በወጣ መመሪያ ቁጥር 118/2008 ክፍል አራት መሠረት ደጋፊ ሰነዶችን አሟልቶ ለማቅረብ ስለሚሰጥ ዋስትና በተደነገገው አግባብነት ዋስትና በማቅረብ እንዲስተናገድ ይደረጋል።

17. የሚቀርቡ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች የሚፈቱበት ሁኔታ

የገቢ ዕቃዎች የሥራት ሀገር አወሳሰን እና ምልክት አደራረግ ጋር በተያያዘ የሚነሱ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች ይህንኑ ለማስፈፀም በወጣው መመሪያ ቁጥር 107/2007 መሠረት ይታያል

18. ስለተሻሩ መመሪያዎች

- 1) የዕቃዎች ሥራት አገር አወሳሰንን ለማስፈጸም የወጣ መመሪያ ቁጥር 32/2001 በዚህ መመሪያ ተሸሯል።
- 2) ይህን መመሪያ የሚቃረን ማናቸውም አሠራር እና ልምድ በዚህ መመሪያ ተሸሯል።

19. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ መመሪያ ከመጽናቱ በፊት የተጀመሩ ጉዳዮች ቀድሞ ሲሰሩበት በነበረው መመሪያ ፍፃሜ ያገኛሉ።

20. መመሪያው ተፈፃሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ከፀደቀበት ዘመናዊ የሥራ ቀናት በኋላ ተፈፃሚ ይሆናል።

አዲስ አበባ መጋቢት /2010 ዓ.ም

ሞገስ ባልቻ
የገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን
ዋና ዳይሬክተር

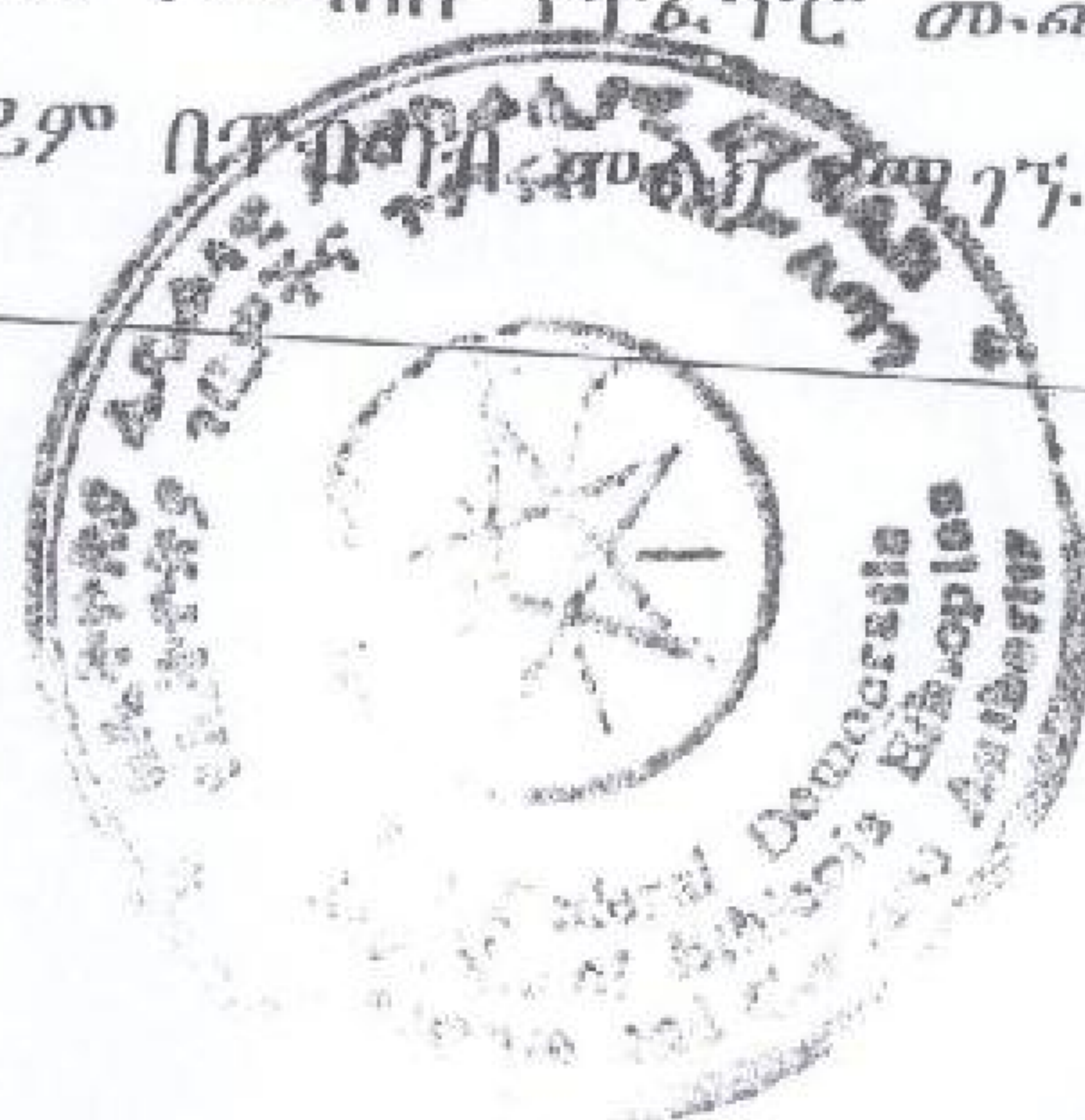
አባሪ

01.01	በሕይወት ያሉ ፈረሶች ፣ አህያዎች ፣ በቅሎዎችና ሂደቶች።
01.02	በሕይወት ያሉ የቀንድ ክብቶች።
01.03	በሕይወት ያሉ ዓሣዎች።
01.04	በሕይወት ያሉ በጎችና ፍየሎች
01.05	በሕይወት ያሉ ዶሮዎች፣ ይኸውም ማለት የ“ጋሎስ ዶመስቲክስ”፣ ዝርያ የሆኑ ሽግራዎች፣ ዳክዬዎች ዝይዎች፣ ተርኪዎችና ቆቆች።
01.06	ሌሎች በሕይወት ያሉ እንስሳት።
03.01	በሕይወት ያሉ ዓሣዎች።
03.06	ክሪስታሊያንስ፣ በልባስ ውስጥ ቢሆኑም ባይሆኑም በሕይወት ያሉ ትኩስ በበረዶ የቀዘቀዘ፣ በማቀዝቀዣ የተጠበቀ፣ የደረቀ በጨው የተለወሰ ወይም በጨው ውሃ የተዘፈዘፈ፣ በጢስ የታጠነ ክሪስታሊያንስ በልባስ ውስጥ ቢሆንም ባይሆንም የበሠለ ባይሆንም በጢስ ከመታጠኑ በፊት ወይም በሚታጠንበት ሂደት ክሪስታሊያንስ በልባስ ውስጥ ያለ በእንፋሎት ወይም በውሃ የተቀቀለ በበረዶ የቀዘቀዘ ቢሆንም ባይሆንም በደርቅም ባይደርቅም በጨው ቢለወስም ወይም በጨው ውሃ ቢዘፈዘፍም ባይዘፈዘፍም፣ የተላመ የተፈጨና የተደባለበለ የክሪስታሊያንስ ሥጋ፣ ለሰው ምግብነት ተስማሚ የሆነ።
03.07	ሞላሰክስ በልባስ ውስጥ ቢሆንም ባይሆንም በሕይወት ያለ፣ ትኩስ፣ በበረዶ የቀዘቀዘ፣ በማቀዝቀዣ የተጠበቀ የደረቀ በጨው የተለወሰ ወይም በጨው ውሃ የተዘፈዘፈ /ጢስ የነካው በልባስ ቢሆንም ባይሆንም ያልበሰለ ጢስ ከመደረጉ በፊት እና ጢስ በሚደረግበት ሂደት የተላመ የተፈጨ እና የተደባለበለ፣ ለሰው ምግብነት ተስማሚ የሆነ።
03.08	አጥንት የሌላቸው በውሃ ውስጥ የሚኖሩ ከክሪስታሊያንስ እና ሞላሰክስ ሌላ በሕይወት ያሉ፣ ትኩስ፣ በበረዶ የቀዘቀዘ በማቀዝቀዣ የተጠበቀ የደረቀ፣ በጨው የተለወሰ ወይም በጨው ውሃ ውስጥ የተዘፈዘፈ፣ ጢስ አጥንት የሌላቸው ውሃ ውስጥ የሚኖሩ ከክሪስታሊያንስ እና ሞላሰክስ ሌላ ጢስ በማድረግ ሂደት የበሰሉ ወይም ያልበሰሉ፣ የተላመ የተፈጨ እና የተደባለበለ የዓሣ ሥጋ ለሰው ምግብነት ተስማሚ የሆነ።
19.03	ታፒኦካ እና ከስታርች የሚዘጋጅ እንደ ታፒኦካ የሚያገለግል፣ ፍላክስ፣ ግሬን፣ ፒርል፣ ንፊት የሆኑና ተመሳሳይ ዝግጅት ያላቸው።
25.02	ያልተጠበሉ የብረት ፓይራይትስ።

25.04	የተፈጥሮ ግራፋይት።
25.05	ማናቸውም ዓይነት የተፈጥሮ አሽዋዎች፣ የቀለሙ ቢሆኑም ባይሆኑም፣ በምዕራፍ 26 ከሚመደቡት ሜታል-አዘል አሽዋዎች ሌላ።
25.07	ካላሊንና ሌሎች የካላሊን የሽክላ አፈሮች፣ የተቃጠሉ ቢሆንም ባይሆንም።
25.08	ሌሎች የሽክላ አፈሮች /በአንቀጽ 68.06 የሚመደቡ የናሩ የሽክላ አፈሮችን ሳይጨምር/፣ እንዲላሳይት፣ ኪያናይት እና ሲሊማናይት፣ የተቃጠሉ ቢሆኑም፣ ሙላይት፣ ሻሞቴ ወይም የዲናስ አፈሮች
25.11	የተፈጥሮ ቤሪየም ሶልት /ባራይትስ/፣ የተፈጥሮ ቤሪየም ካርቦኔት /ዌተራይት/፣ የተቃጠለ ቢሆንም ባይሆንም፣ በአንቀጽ 28.16 ከሚመደብ ቤሪየም አክሳይድ ሌላ።
25.12	የሲሊሽስ ፎሲል ሜልስ /ለምሳሌ ኬስልጉር፣ ትሪፖላይት እና ደያቶማይት /እናተመሳሳይ የሲሊሽስ አፈሮች፣ የተቃጠሉ ቢሆንም ባይሆኑም፣ ከፔሲፊክ ግራቪቴያቸው 1 ወይም ያነሰ መሆኑ የታወቀ።
25.13	ኤምሪ፣ የተፈጥሮ ኮረንደም፣ የተፈጥሮ ጋርኔትና ሌሎች የተፈጥሮ መሞረጃዎች
25.17	ጠጠር፣ ኮረት፣ የተፈጨ ወይም ደቃቅ ድንጋይ፣ ለኮንክሪት መሙሊያ፣ ለመንገድ ወይም ለሀዲድ ንጣፍ ወይም ለሌላ ለኮንክሪት መሙሊያ /ባላስት/ አገልግሎት ተዘውትረው የሚውሉ፣ ሺንግልና ፍሊንት፣ በሙቀት የተዘጋጁ ቢሆኑም ባይሆኑም፣ የብረት-አር ዝቃጭ /ማክዳም/፣ የቀለጠ የብረታብረት ገፈት /ድሮስ/ ወይም ተመሳሳይ የኢንዱስትሪ ውዳቂዎች፣ በአንቀጽ የመጀመሪያ ክፍል የተጠቀሱትን ነገሮች ቢጨመሩም ባይጨመሩም፣ ጥራን ወይም ሬንጅ የፈለሰበት ማክዳም፣ በአንቀጽ 25.15 ወይም 25.16 የሚመደቡ የድንጋይ ኮረቶች፣ ስብርባሪዎችና ዱቄት።
26.01	የብረት አፈርና የብረት ክምችት በብዛት ያለበት አፈር፣ የተጠበሰ የብረት ፓይራይትስ።
26.02	የማንጋኒዝ አፈሮችና ኮንሰንትሬትስ፣ በደረቅ ክብደት ሲሰላ የማንጋኒዝ ይዞታቸው 20% ወይም የበለጠ የፌሮኒክስ ማንጋኒዝ አፈሮችና ኮንሰንትሬትስ ጭምር።
26.03	የመዳብ አፈሮችና መዳብ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.04	የኒኬል አፈሮችና ኒኬል በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.05	የኮባልት አፈሮችና ኮባልት በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.06	የአልሙኒየም አፈሮች አልሙኒየም በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.07	የእርሳስ አፈሮችና እርሳስ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።

26.08	የዚንክ አፈሮችና ዚንክ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.09	የቆርቆሮ አፈሮችን ቆርቆሮ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.10	የክሮሚየም አፈሮችና ክሮሚየም በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
16.11	የተንግስተር አፈሮችና ተንግተን በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.12	የዩራኒየም ወይም የቶረየም አፈሮችና ማዕድኖች በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.13	የሞሊብደነም አፈሮችና ሞሊብደነም በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
16.14	የቲታኒየም አፈሮችና ቲታኒየም በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.15	የኒዮቢየም፣ የታንታለም፣ የቫናዲየም ወይም የዚርኮኒየም አፈሮችና እነዚህ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.16	የክቦሩ የብረታ ብረት አፈሮችና እነዚህ በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.17	ሌሎች የማዕድን አፈሮችና ማዕድን በብዛት የተከማቸባቸው አፈሮች።
26.18	ከብረት ወይም ከዓረብ ብረት ፋብሪካ የሚገኝ አንኳር የብረት አር /ስላግባንድ/።
26.19	የብረት አር፣ የቀለጠ ብረት ገፈት /ከአንኳር የብረት አር ሌላ/፣ ከብረት ወይም ከዓረብ ፋብሪካ የሚገኙ ቅራፊዎችና ሌሎች ውዳቂዎች።
26.20	የብረት አር፣ አመድና ዝቃጭ /ከብረት ወይም ከዓረብ ፋብሪካ የሚገኙት ሌላ/ ሜታል፣ አርሴኒክ ወይም የእነዚህ ውሑዶች የያዙ።
26.21	ሌሎች የብረታ ብረት አርና አመድ፣ ሲዊድ አሽ /ኪልፕ/ ጭምር፣ በማቃጠል ከሚወገዱ ደረቅ ቆሻሻዎች የሚገኙ አመድና ዝቃጮች።
27.01	የድንጋይ ከሰል፣ ብራክትስ፣ አቮይድስና እነዚህን የመሳሰሉ
27.02	ሊግናይት፣ ግግር ቢሆንም ባይሆንም፣ ከጂት በስተቀር።
27.03	ፒት /ፒት ሊትር ጭር/፣ ግግር ቢሆንም ባይሆንም።
27.04	ኮክ እና ከፊል -ኮክ ከድንጋይ ከሰል፣ ከሊግናይት ወይም ከፒት የተገኙ፣ ግግር ቢሆኑም ባይሆኑም፣ ሪቶርት ካርቦን።
27.05	ቅጥራን፣ ከድንጋይ ከሰል፣ ከሊግናይት እና ከሌሎች የማዕድን ቅጥራኖች የተነጠረ፣ ውሃ የተወገደለት ወይም በከፊል የተነጠረ ቢሆንም ባይሆንም እንደገና የተዘጋጀ ቅጥራን ጭምር።
27.06	ዘይቶችና ሌሎች ውጤቶች፣ በክፍተኛ የሙቀት ኃይል የድንጋይ ከሰል ቅጥራንን በማንጠር

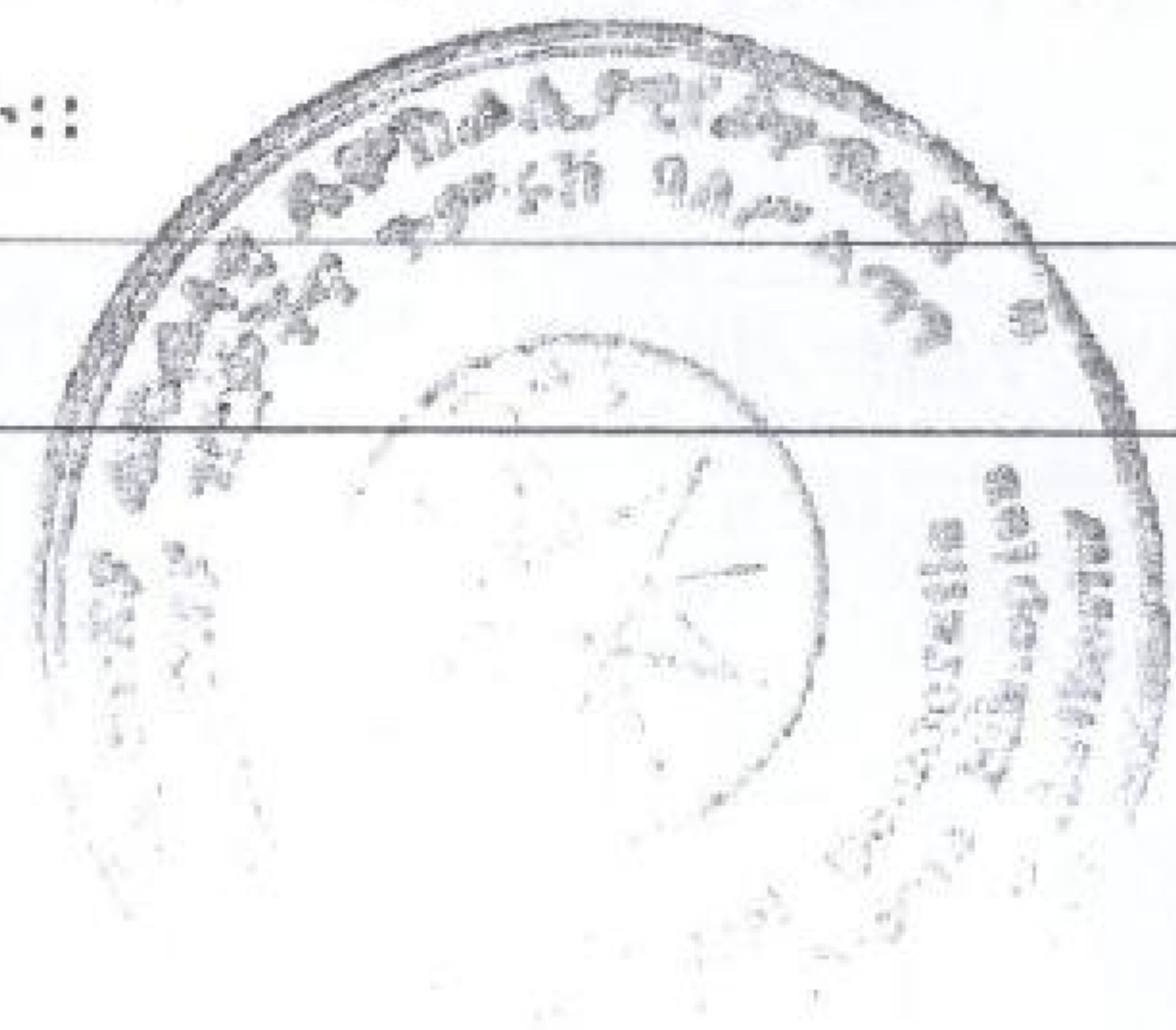
	የሚገኙ፡ በክብደት መጻዛ ያላቸው ቅንብሮች መጻዛ ከሌላቸው ቅንብሮች በልጠው የሚገኙባቸው ተመሳሳይ ውጤቶች።
27.08	ፒችና ፒች ኮክ፡ ከድንጋይ ከሰል ቅጥራን ወይም ከሌሎች የማዕድን ቅጥራኖች የሚገኙ።
27.09	የፔትሮሊየም ዘይቶችና ቅጥራንነት ካላቸው ማዕድኖች የሚገኙ ዘይቶች፡ ያልተነጠሩ።
27.10	የፔትሮሊየም ዘይቶችና ቅጥራንነት ካላቸው ማዕድኖች የሚገኙ ዘይቶች፡ ካልተጣሩ ዘይቶች ሌላ፡ በሌላ ስፍራ ያለተገለፁ ወይም ያለተመለከቱ ዝግጅቶች፡ በክብደት 70% ወይም የበለጠ የፔትሮሊየም ዘይቶችን ወይም ቅጥራንነት ካላቸው ማዕድኖች የተገኙ ዘይቶችን የያዙ፡ እነዚህ ዘይቶች የዝግጅቱ መሠረታዊ ቅንብሮች ሆነው ሲገኙ፡ ውዳቂ ዘይቶች።
27.11	የፔትሮሊየም ጋዞች ሌሎች ጋዝ የሆኑ ሀይድሮካርቦንስ።
27.12	ፔትሮሊየም ጂሊ፡ የፓራፊን ስም፡ የማይክሮካሪስ ታላይን ፔትሮሊየም ስም፡ ስላክ ስም፡ ኣዞክራይት፡ ሊግናይት ስም፡ ፒት ስም፡ ሌሎች የማዕድን ስሞች እና በሲንቴሲስ ወይም በሌላ አሠራር የሚገኙ ሌሎች ተመሳሳይ ውጤቶች፡ የቀለሙ ቢሆኑም ባይሆኑም።
27.13	ፔትሮሊየም ኮክ፡ የፔትሮሊየም ቅጥራንና ሎሎች ከፔትሮሊየም ዘይቶች ወይም ቅጥራንነት ካላቸው ማዕድን ዘይቶች የሚገኙ ዝቃጮች።
27.14	የተፈጥሮ ቅጥራንና አስፋልት፡ ቅጥራን ያለው ወይም ዘይት የሚወጣው ሼል እና ቅጥራን ያለው አሸዋ፡ አስፋልታይትስና አስፋልትነት ያለው ድንጋይ።
27.15	በተፈጥሮ አስፋልት፡ በተፈጥሮ ቅጥራን፡ በፔትሮሊየም ቅጥራን፡ በማዕድን ቅጥራን ወይም በማዕድን ቅጥራን ፒች ላይ የተመሠረተ ቅጥራንነት ያላቸው ድብልቆች /ለምሳሌ፡ የቅጥራን ማጣበቂያ ኮት- ባክስ/።
27.16	የኤሌክትሪክ ኃይል።
30.02	የሰው ደም፡ ለሕክምና፡ ለበሽታ መከላከያ ወይም ለምርመራ አገልግሎት የሚውል የእንስሳ ደም፡ እንቲሴራ እና ሌሎች የደም ክፍልፋዮች እና ኢሚውኖሎጂካል ውጤቶች፡ የተሸሻሉ ወይም በባዮቴክኖሎጂካል ዘዴ የተገኙ ቢሆኑም ባይሆኑም፡ ክትባቶች፡ ቶክሲኖች፡ የተራቡ ረቂቅ ተሀዋስያን /እርሾን ሣይጨምር/ እና ተመሳሳይ ውጤቶች።
39.15	የፕላስቲክ ውዳቂዎች፡ ቁርጥራጮችና ልቃሚዎች።
40.01	የተፈጥሮ ላስቲክ፡ ባላታ፡ ጉታ-ፔርካ፡ ጓዩል፡ ፔክልና የመሳሰሉ የተፈጥሮ ሙጫዎች በፕራይመሪ ፎርም ወይም በጥፍጥፍ፡ በዝርግ፡ ወይም በፕሮሰሰ ፎርም የሚገኙ።

40.02	ሲንተቲክ ላስቲክና ከዘይቶች የተገኘ ፋክቲስ፣ በፕራይመሪ ፎርም ወይም በጥፍጥፍ፣ በዝርግ ወይም በጥብጣብ መልክ የሚገኝ፣ የአንቀጽ 40.01 እና የዚህ አንቀጽ ማናቸውም ውጤቶች ድብልቆች፣ በፕራይመሪ ፎርም ወይም በጥፍጥፍ፣ በዝርግ ወይም በጥብጣብ መልክ የሚገኙ።
40.03	በፕራይመሪ ፎርም ወይም በጥፍጥፍ፣ በዝርግ ወይም በጥብጣብ መልክ በሚገኝ ተለቃቅሞ የተሠራ ላስቲክ።
40.04	የላስቲክ ውዳቂ፣ ፍቅፋቂና ቁርጥራጭ /ከጠንካራ ላስቲክ በቀር/ እና ከእነዚህ የሚገኙ ዱቄቶችና ጠጠሮች።
40.05	ውሐድ ላስቲክ፣ ቮልካኒይዝድ ያልሆነ በፕራይመሪ ፎርም በጥፍጥፍ፣ በዝርግ ወይም በጥብጣብ መልክ የሚገኙ።
41.01	የቀንድ (የጎሽ ጭምር) ወይም የጋማ ክብቶች ያልተለፉ ቆዳዎችና ሌጦዎች /እርጥብ፣ ወይም በጨው የታጀሉ፣ የደረቁ፣ በኖራ የታጀሉ፣ በመድኃኒት የተጠበቁ ወይም በሌላ አኳኋን የተጠበቁ፣ ነገር ግን ያልተለፉ፣ ወደ ብራናነት ያልተለወጡ ወይም ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው /ፀጉር የተወገደለት ወይም የቆዳው ውስጥና የውጭው ንብርብር የተለያየ ቢሆንም ባይሆንም።
41.02	የበግ ወይም የበግ ጠቦቶች ያልተለፉ ሌጦዎች /እርጥብ፣ ወይም በጨው የታጀሉ፣ የደረቁ፣ በኖራ የታጀሉ፣ የታጀሉ ወይም በሌላ አኳኋን የተጠበቁ፣ ነገር ግን ያልተለፉ፣ ወደ ብራናነት ያልተለወጡ ወይም ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው/፣ ከእነሱፋቸው ወይም የቆዳው የውስጥና የውጭ ንብርብር የተለያየ ቢሆንም ባይሆንም፣ በዚህ ምዕራፍ መግለጫ 1/ሐ/ እንደማይመደቡ ከተገለጹት በቀር።
41.03	ሌሎች ያልተለፉ ቆዳዎችና ሌጦዎች /እርጥብ፣ ወይም በጨው የተጠበቁ፣ የደረቁ፣ በኖራ የተጠበቁ፣ የታጀሉ ወይም በሌላ አኳኋን የተጠበቁ፣ ነገር ግን ያልተለፉ፣ ወደ ብራናነት ያልተለወጡ ወይም ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው/፣ የተሸለቁ ወይም የቆዳው የውስጥና የውጭ ንብርብር የተለያየ ቢሆንም ባይሆንም፣ በዚህ ምዕራፍ በመግለጫ 1/ለ/ ወይም 1/ሐ/ እንደማይመደቡ ከተገለጹት በቀር።
41.04	የተለፉ ወይም ተለፍተው የደረቁ የቀንድ ክብት /የጎሽ ጭምር/ ወይም የጋማ ክብት ቆዳና

	ሌጦዎች፣ ፀጉር ሳይኖራቸው፣ የቆዳው ንብርብሮች ቢለያዩም ባይለያዩም፣ ነገር ግን ከዚህ አልፎ ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው።
41.05	የተለፉ ወይም ተለፍተው የደረቁ የበግ ወይም የበግ ጠቦት ሌጦዎች፣ ሱፍ ሳይኖራቸው፣ የቆዳው ንብርብሮች ቢለያዩም ባይለያዩም፣ ነገር ግን ከዚህ አልፎ ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው።
41.06	የሌሎች እንሰሳት የተለፉ ወይም ተለፍተው የደረቁ ቆዳና ሌጦዎች፣ ሱፍ ወይም ፀጉር ሳይኖራቸው፣ የቆዳው የውስጥና የውጭ ንብርብር የተለያየ ቢሆንም ባይሆንም፣ ነገር ግን ከዚህ አልፎ ተጨማሪ ዝግጅት ያልተደረገላቸው።
43.01	ያልተለፉ ፈርስኪን ለፈር ሥራ አገልግሎት የሚውሉ ጭንቅላት፣ ጅራት፣ መዳፍና ሌሎች ቁርጥራጮች ወይም ቅንጥብጣቢዎች ጭምር /በአንቀጽ 41.01፣ 41.02 ወይም 41.03 ከሚመደቡት ያልተለፉ ቆዳዎችና ሌጦዎች ሌላ።
43.02	የተለፉ ወይም የተዘጋጀ ፈርስኪን /ጭንቅላት፣ ጅራቶች፣ መዳፎች እና ቁርጥራጮች ወይም ቅንጥብጣቢዎች ጭምር/፣ ያልተገጣጠሙ፣ ወይም የተገጣጠሙ፣ ሌሎች ማቴሪያሎች ሳይጨመሩባቸው /በአንቀጽ 43.03 ከሚመደቡት ሌላ።
44.01	በግንድ፣ በፍልጥ፣ በጨራሮ፣ በጨፈቃ ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ የሚገኝ የማገዶ እንጨት፣ ቁርጥራጭ ወይም ቅርጥፍጣፊ እንጨት የእንጨት ብናኝና ውዳቂ እና ስብርባሪ፣ በግንድ በብሬኬት፣ በድቡልቡል ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ የተጣበቀ ቢሆንም ባይሆንም።
44.02	የእንጨት ከሠል (የሼል ወይም የነት ከሠል ጭምር)፣ የተጣበቀ ቢሆንም ባይሆንም።
44.03	ያልተሠራ ግንድ፣ ቅርፊቱ ወይም ሳፕውድ የተላጠ ቢሆንም ባይሆንም፣ በመጠኑ በአራት ማዕዘን የተጠበቀ።
44.04	የበርሜል ግድግዳ መሥሪያ እንጨት፣ የተሰነጠቁ ምሶሶዎች፣ ለመሠረትነት የሚውሉ ከባድ ግንዶች፣ የእንጨት ችካሎችና የወሰን ማክለያዎች፣ የሾሉ ነገር ግን በቁመት ያልተመዘገቡ፣ የእንጨት ዘንጎች፣ በመጠኑ የተስተካከሉ ነገር ግን ያልተቆለመሙ፣ ያልጎበጡ ወይም በሌላ አኳኋን ያልተዘጋጁ፣ ከዘራዎች፣ ጃንጥላዎች፣ የአጅ መሣሪያ እጅታዎች ወይም የመሳሰሉት ለመሥሪያ ተስማሚ የሆኑ፣ ፒፕ ውድ እና የመሳሰሉት።
44.05	የእንጨት ሱፍ፣ የእንጨት ዱቄት

44.07	በርዝመቱ የተመገዘ ወይም የተቆረጠ እንጨት፣ በስሱ የተሰነጠቀ ወይም የተላጠ፣ የተላገ ወይም በብርጭቆ ወረቀት የለሰለሰ ወይም ጫፍ ለጫፍ የተገጣጠመ ቢሆንም ባይሆንም፣ ከ6 ሚ.ሜ የበለጠ ውፍረት ያለው።
44.08	ለቪኒር /ላሚኔት-ድ እንጨት በስሱ በመመገዝ የሚገኙ ጭምር/፣ ለንብርብር እንጨት ወይም ለሌላ ተመሳሳይ ላሚኔት-ድ እንጨት እና ለሌሎች እንጨቶች የሚሆኑ ዝርጎች፣ በርዝመት የተመገዙ፣ በስሱ የተመገዙ ወይም የተላጡ፣ የተላጉ፣ በብርጭቆ ወረቀት የለሰለሱ፣ ጫፋቸውን በማጣበቅ የተያያዙ ወይም የተገጣጠሙ ቢሆኑም ባይሆኑም፣ ከ6 ሚ.ሜ ያልበለጠ ውፍረት ያላቸው።
45.01	የተፈጥሮ ቡሽ፣ ያልተዘጋጀ /ያልተሠራ/ ወይም በመጠኑ የተዘጋጀ፣ ውዳቂ ቡሽ፣ ያልተሰባበረ፣ ሰቃቅ ወይም የተፈጨ ቡሽ።
45.02	የተፈጥሮ ቡሽ፣ ቅርፊት የተወገደለት ወይም በመጠኑ የስኩዌርነት ቅርጽ የተሰጠው፣ ወይም የሬክታንግል/ ስኩዌር ጭምር/ ቅርጽ ባላቸው ጉማጆች፣ ጥፍጥፎች፣ ዝርጎች ወይም ጥብጣቦች የተዘጋጀ፣ /ለቡሽና ለውታፎች የሚያገለግሉ ሹል ብላንኮች ጭምር/።
47.06	ከልቅምቃሚ /ውዳቂና ቁርጥራጭ/ ወረቀት ወይም ካርቶን ፋይበር የተገኘ ፐልፕ ወይም ከሌሎች ሌሎች ካላቸው ማቴሪያሎች ፋይበር የተገኘ ፐልፕ።
47.07	ልቅምቃሚ /ውዳቂና ቁርጥራጭ/ ወረቀት ወይም ካርቶን።
63.09	ያገለገሉ ልብሶች እና ሌሎች ያገለገሉ ዕቃዎች።
63.10	ያገለገሉ ወይም አዲስ ቁርጥራጭ ጨርቆች፣ ቁርጥራጭ ሲባጎ፣ ቀጭን እና ወፍራም ገመድ እና ኬብሎች እና የሲባጎ፣ የቀጭን እና የወፍራም ገመድ ወይም የኬብል አሮጌ ዕቃዎች፣ ከጨርቃ ጨርቅ ማቴሪያሎች የተሠሩ።
70.01	ከሌት፣ እና ሌሎች የብርጭቆ ውዳቂና ስብርባሪ፣ የብርጭቆ ክምችት።
72.01	ጠገራ ብረት እና የስፔገሊዝን ጠገራዎች፣ ብሎኮች ወይም ሌሎች በጥሬ መልክ ያሉ ።
72.02	ፈሮ-አሎይስ ።
72.03	ከብረት አፈር እና ከስፖንጅ ፊሮስ ውጤቶች በቀጥታ ተለይተው የወጡ የፊሮስ ውጤቶች፣ ቅርጽ በሌለው ክምችት፣ ወይም ሞላላና ተመሳሳይ ቅርጾች የሚገኙ፣ በክብደት 99.94% የሆነ ዝቅተኛ የጥራት ደረጃ ያለው ብረት፣ ቅርጽ በሌለው ክምችት ፣ በሞላላና ተመሳሳይ ቅርጾች የሚገኙ።
72.04	የፊሮስ ውዳቂና ቁርጥራጭ ፣ እንደገና የሚቀልጡ የብረት ወይም የአረብ ብረት የኢንጉት

	ቁርጥራጮች፡፡
72.05	የጠገራ ብረት፣ የስፒግሊዘን፣ የብረትና የአረብ ብረት ጠጠሮችና ዱቄቶች፡፡
72.06	ዘ. ብረት እና አሎይ ያልሆነ ዓረብ ብረት ቀልጦ ቅርጽ የወጣለት /በኤንጉት/ ወይም በሌሎች ጥሪ መልክ የሚገኝ ብረት እና አሎይ ያልሆነ የአረብ ብረት በአንቀጽ 72.03 ከሚመደቡት ብረት በስተቀር፡፡
72.07	ብረት ወይም አሎይ ያልሆነ የአረብ ብረት ሆነው በከፊል የተሠሩ ውጤቶች፡፡
72.27	ወፍራምና ቀጭን ዘንጎች፣ በመቀት የተዳመጡ፣ በስርዓት ያልተጠመጠሙ ከሌሎች አሎይ ዓረብ ብረቶች የተሠሩ፡፡
72.28	ከሌሎች አሎይ ዓረብ ብረት የተሠሩ ሽቦዎች፡፡
73.20	ሞላዎች እና የባሌስትራ ቅጠል ከብረት ወይም ከዐረብ ብረት የተሠሩ፡፡
75.01	የኒኬል ድፍድፍ፣ የኒኬል አክሳይድ ሴንትሮስ እና ሌሎች ስራቸው ያላለቀላቸው የኒኬል ሜታሎኒ ውጤቶች፡፡
78.04	ከሊድ የተሠሩ ጥፍጥፎች፣ ዝርጎች፣ ጥብጣቦች እና ቅጠሎች፣ የሊድ ዱቄቶችና ሽርክቶች፡፡
79.04	ከዚንክ የተሠሩ ወፍራም እና ቀጭን ዘንጎች፣ ፕሮፋይልስ እና ሽቦዎች፡፡
79.05	የዚንክ ጥፍጥፎች፣ ዝርጎች፣ ጥብጣቦች እና ቅጠሎች ፡፡
80.02	የቆረቆሮ ውዳቂ እና ቁርጥራጭ
80.03	ከቆረቆሮ የተሠሩ ወፍራምና ቀጭን ዘንጎች፣ ፕሮፋይልስ እና ሽቦዎች፡፡
81.01	ተንግስተን /ዎልፍራም/ እና ከዚህ የተሠሩ ዕቃዎች፣ ውዳቂና ቁርጥራጭ ጭምር
81.02	ሞሊብደነም እና ከዚህ የተሠሩ ዕቃዎች፣ ውዳቂና ቁርጥራጭ ጭምር ፡፡
81.03	ታንታለም እና ከዚህ የተሠሩ ዕቃዎችን፣ ውዳቂና ቁርጥራጭ ጭምር፡፡
81.04	ማግኒዚየም እና ከዚህ የተሠሩ ዕቃዎች፣ ውዳቂና ቁርጥራጭ ጭምር፡፡
81.05	የኮቦልት ድፍድፍና እና በኮቦልት የሚታሰርጂ ስራ ሂደት የተገኙ ስራዊ ያላለቀላቸው ሌሎች ውጤቶች፣ ኮቦልትና ከዚህ የተሠሩ ዕቃዎች፣ ውዳቂና ቁርጥራጭ፣ ጭምር ፡፡

ቅ/ጽ/ቤቶች

ለአዲስ አበባ ቃሊቲ ገቢዎችና ጉምሩክ ቅ/ጽ/ቤት

ለአዲስ አበባ ኤርፖርት ጉምሩክ ቅ/ጽ/ቤት

አዲስ አበባ

ለአዳማ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

አዳማ

ለሞጆ ጉምሩክ ቅ/ጽ/ቤት

ሞጆ

ለሐዋሳ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ሐዋሳ

ለባህር ዳር ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ባህር ዳር

ለመቀሌ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

መቀሌ

ለድሬደዋ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ድሬደዋ

ለጅማ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ጅማ

ለጅጅጋ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ጅጅጋ

ለጋላፊ ጉምሩክ ቅ/ጽ/ቤት

ጋላፊ

ለሚሌ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ሚሌ

ለኮምቦልቻ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ኮምቦልቻ ,

ለሞያሌ ገ/ጉ/ባለሥልጣን ቅ/ጽ/ቤት

ሞያሌ